

Sygn. akt IV U 192/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Lidia Łataś

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Jastrzębska-Ciura

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2019 roku w C.

sprawy I. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w W.

o odpowiedzialność członka zarządu za składki

na skutek odwołania I. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w W.

z dnia 5 grudnia 2018 roku Nr (...)

1. **oddala odwołanie;**

2. **zasądza od odwołującej I. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w W. kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt IV U 192/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 grudnia 2018 roku, nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. orzekł, że I. K. odpowiada za zobowiązania płatnika (...) sp. z o.o. solidarnie z ww. spółką z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, wraz z odsetkami za zwłokę i kosztami postępowania egzekucyjnego, w łącznej kwocie 128.642,95 zł, w tym:

1. na ubezpieczenia społeczne:

- 65.469,27 zł z tytułu nieopłaconych składek za okres od listopada 2013 roku do marca 2014 roku;

- 25.624,00 zł z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 3 grudnia 2018 roku;

- 6.489,70 zł z tytułu kosztów postępowania egzekucyjnego;

2. na ubezpieczenie zdrowotne:

- 16.223,56 zł z tytułu nieopłaconych składek za okres od listopada 2013 roku do marca 2014 roku;

- 6.311,00 zł z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 3 grudnia 2018 roku;

- 1.587,20 zł z tytułu kosztów postępowania egzekucyjnego;

3. na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych:

- 4.775,22 zł z tytułu nieopłaconych składek za okres od listopada 2013 roku do marca 2014 roku;

- 1.859,00 zł z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 3 grudnia 2018 roku;

- 473,00 zł z tytułu kosztów postępowania egzekucyjnego.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powołał się na przepisy art. 107 § 1, art. 116

§ 1 pkt 1 i 2, art. 116 § 2 Ordynacji podatkowej i wskazał, że w okresie obejmującym zaległości wskazane w sentencji decyzji I. K. wchodziła w skład zarządu (...) sp. z o.o., względem której postępowanie egzekucyjne w zakresie zaległości składkowych okazało się być nieskuteczne i zostało umorzone postanowieniem z dnia 14 sierpnia 2018 roku, a co za tym idzie zaistniały pozytywne przesłanki umożliwiające orzeczenie o jej odpowiedzialności z tytułu nieopłaconych przez spółkę (...) składek. Jednocześnie przeprowadzone w sprawie postępowanie nie wykazało, aby zachodziły określone w art. 116 § 1 pkt 1 i 2 Ordynacji podatkowej przesłanki wyłączające odpowiedzialność ww., wobec czego należało orzec jak w sentencji decyzji.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła I. K., zarzucając naruszenie przepisu art. 116 Ordynacji podatkowej, poprzez uznanie, że spoczywa na niej – jako byłym członku zarządu – odpowiedzialność za zobowiązania za zaległości z tytułu składek płatnika (...) sp. z o.o. za okres od listopada 2013 roku do marca 2014 roku, gdyż uchwałą z dnia 23 grudnia 2013 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) sp. z o.o. wyznaczyło M. K. do występowania we wszystkich sprawach związanych z prowadzoną przez spółkę działalnością gospodarczą, w tym do realizacji obowiązków z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne na podstawie udzielonego przez jednoosobowy zarząd spółki pełnomocnictwa ogólnego.

Wskazując na powyższy zarzut odwołująca wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji i oddalenie roszczeń w stosunku do jej osoby oraz zasądzenie od organu rentowego na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania I. K. powtórzyła, że uchwałą z dnia 23 grudnia 2013 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) sp. z o.o. wyznaczyło M. K. do występowania we wszystkich sprawach związanych z prowadzoną przez spółkę działalnością gospodarczą, w tym do realizacji obowiązków z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne na podstawie udzielonego przez jednoosobowy zarząd spółki pełnomocnictwa ogólnego. Nadto uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników dnia 29 kwietnia 2014 roku została ona odwołana z pełnienia funkcji prezesa zarządu spółki, do pełnienia której to funkcji powołany został równocześnie B. B.. Dodatkowo na podstawie umowy z dnia 13 maja 2014 roku zbyła ona całość udziałów w spółce (...) na rzecz (...) Grupa sp. z o.o. w W., którą na dzień zakupu reprezentował prezes zarządu B. B.. Odwołująca podniosła również, że w jej ocenie zaskarżona decyzja jest wadliwa także z przyczyn formalnych, albowiem prowadzone przez organ rentowy postępowanie w przedmiocie przeniesienia na nią odpowiedzialności za składki spółki (...) (płatnika składek) toczyło się bez udziału tej spółki, mimo że w Krajowym Rejestrze Sądowym nadal figuruje ona jako istniejąca osoba prawna.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie od odwołującej na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 19 lipca 2012 roku do Krajowego Rejestru Sądowego została wpisana (...) sp. z o.o. z siedzibą w O.. Jedynym udziałowcem ww. spółki był P. K., posiadający 100 udziałów o łącznej wartości 100.000,00 zł, który równocześnie pełnił funkcję prezesa jednoosobowego zarządu spółki.

W dniu 16 października 2013 roku P. K. zawarł z I. K. umowę zbycia udziałów w spółce z o.o., na mocy której odwołująca nabyła 100% udziałów
w (...) sp. z o.o. za kwotę 100.000,00 zł.

Uchwałami nr 1 i 2 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...) z dnia 18 października 2013 roku, P. K. został odwołany z funkcji prezesa zarządu spółki, a do pełnienia tej funkcji powołana została I. K..

Zmiana udziałowca spółki oraz zmiana składu jej zarządu zostały ujawnione w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 16 grudnia 2013 roku, równocześnie z ujawnieniem zmiany nazwy spółki na (...) sp. z o.o. i przeniesieniem jej siedziby do W..

Uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) sp. z o.o. w W. z dnia 19 grudnia 2013 roku powołano pełnomocnika organizacyjnego, o którym mowa w art. 210 k.s.h., w osobie M. K., legitymującego się kartą stałego pobytu nr PL (...) wydaną przez Wojewodę (...) w dniu 31 sierpnia 2009 roku, do przyjęcia od I. K. oświadczenia o jej rezygnacji z pełnienia funkcji członka zarządu (...) sp. z o.o. w związku z pogorszeniem się jej stanu zdrowia spowodowanym zagrożoną ciążą.

Uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) sp. z o.o. w W. z dnia 23 grudnia 2013 roku udzielono M. K. uprawnień do prowadzenia i kierowania sprawami (...) sp. z o.o. wraz z uprawnieniem, do realizacji obowiązków finansowych, obowiązków w zakresie prawa pracy zarówno w sprawach indywidualnych jak i zbiorowych, w tym do obliczania i pobierania podatków i składek ZUS oraz terminowego wpłacania pobranych kwot.

Tego samego dnia I. K., działając w imieniu (...) sp. z o.o., udzieliła M. K. pełnomocnictwa ogólnego do występowania w imieniu spółki we wszelkich sprawach związanych z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą, wraz z uprawnieniem do realizacji obowiązków finansowych, tj. obliczania i pobierania podatków oraz terminowego wpłacania organowi podatkowemu pobranych kwot, jak też należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, obowiązków z zakresu prawa pracy zarówno w sprawach indywidualnych, jak i zbiorowych oraz w postępowaniach sądowych, egzekucyjnych, administracyjnych i arbitrażowych.

W dniu 30 grudnia 2013 roku I. K. złożyła na ręce pełnomocnika M. K. rezygnację z dniem 30 grudnia 2013 roku ze sprawowanej przez nią funkcji członka zarządu w spółce (...).

Uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) sp. z o.o. w W. z dnia 29 kwietnia 2014 roku I. K. została odwołana z funkcji prezesa zarządu spółki, a do pełnienia tej funkcji powołany został B. B..

W dniu 13 maja 2014 roku I. Z. zawarła z reprezentowaną przez (...) Grupa sp. z o.o. w W. umowę zbycia udziałów w spółce z o.o., na mocy której odwołująca zbyła na rzecz spółki (...) 100% udziałów w spółce (...) za kwotę 60.000,00 zł.

W okresie, w którym prezesem jednoosobowego zarządu (...) sp. z o.o. w W. była odwołująca I. K., tj. w okresie od 18 października 2013 roku do 29 kwietnia 2014 roku, spółka ta nie regulowała należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. W związku z powyższym organ rentowy wszczął i prowadził przeciwko spółce (...) postępowanie egzekucyjne zmierzające do uzyskania należności z ww. tytułów.

Postanowieniem z dnia 14 sierpnia 2018 roku Dyrektor I Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone w stosunku do zobowiązanej (...) sp. z o.o. w W. na podstawie tytułów wykonawczych z dnia 19 czerwca 2015 roku od nr od (...) do (...) z uwagi na bezskuteczność prowadzonego

postępowania egzekucyjnego i niecelowość jego dalszego prowadzenia, gdyż stan majątkowy płatnika wskazuje, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne.

Zawiadomieniem z dnia 10 września 2018 roku, doręczonym I. K. w dniu 19 września 2018 roku, odwołująca została poinformowana o wszczęciu przez organ rentowy z urzędu postępowania w sprawie przeniesienia na nią odpowiedzialności za zobowiązania spółki (...) za obejmujące należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nią obowiązków członka zarządu.

(v. akta rentowe, dokumentacja złożona przez odwołującą k. 21-27, oraz jej wyjaśnienia – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 2 kwietnia 2019 roku)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 300 ze zm.) – dalej ustawa systemowa, do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio: art. 7a, art. 12, art. 26, art. 29 § 1 i 2, art. 33-33b, art. 38a, art. 51 § 1, art. 55, art. 59 § 1 pkt 1, 3, 4, 8 i 9, art. 60 § 1, art. 61 § 1, art. 62 § 1, 3 i 5, art. 62b § 1 pkt 2 i § 3, art. 72 § 1 pkt 1 i 4 i § 2, art. 73 § 1 pkt 1 i 5, art. 77b § 1 i 2, art. 91, art. 93, art. 93a-93c, art. 93e, art. 94, art. 97 § 1 i 1a, art. 97a § 1-3, art. 98 § 1 i § 2 pkt 1, 2, 5 i 7, art. 100, art. 101, art. 105 § 1 i 2, art. 106 § 1-3, art. 107 § 1, 1a, § 2 pkt 2 i 4 i § 3, art. 108 § 1, 3 i 4, art. 109 § 1 w zakresie art. 29, art. 109 § 2 pkt 1, art. 110 § 1, § 2 pkt 2 i § 3, art. 111 § 1-4 i § 5 pkt 1, art. 112 § 1-5, art. 112b-114, art. 115-117, art. 117d, art. 118 § 1 oraz art. 119 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Ordynacja podatkowa.

W myśl art. 32 ustawy systemowej, do składek na Fundusz Pracy, Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Zgodnie z art 107 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 roku, poz. 800 ze zm.), w przypadkach i w zakresie przewidzianych w niniejszym rozdziale za zaległości podatkowe podatnika odpowiadają całym swoim majątkiem solidarnie z podatnikiem również osoby trzecie.

Osoby trzecie odpowiadają całym swoim majątkiem solidarnie z następcą prawnym podatnika za przejęte przez niego zaległości podatkowe (§ 1a).

Jeżeli dalsze przepisy nie stanowią inaczej, osoby trzecie odpowiadają również za:

- 1) podatki niepobrane oraz pobrane, a niewpłacone przez płatników lub inkasentów;
- 2) odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych;
- 3) niezwrócone w terminie zaliczki naliczonego podatku od towarów i usług oraz za oprocentowanie tych zaliczek;
- 4) koszty postępowania egzekucyjnego (§ 2).

W myśl art. 109 § 1 Ordynacji podatkowej, w sprawie odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej przepisy art. 29, art. 47 § 1, art. 51 § 1, art. 53 § 3, art. 54, art. 55, art. 57, art. 59, art. 60, art. 64-66 oraz art. 76-76b stosuje się odpowiednio.

W razie niedotrzymania terminu płatności osoba trzecia odpowiada również za naliczone po dniu wydania decyzji o jej odpowiedzialności podatkowej odsetki za zwłokę od:

- 1) zaległości podatkowych;
- 2) należności wymienionych w art. 107 § 2 pkt 1;
- 3) niezwróconych w terminie zaliczek na naliczony podatek od towarów i usług (§ 2).

Zgodnie z art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej, za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji, spółki akcyjnej lub spółki akcyjnej w organizacji odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

- 1) nie wykazał, że:
 - a) we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub w tym czasie zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 roku - Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2017 roku poz. 1508 oraz z 2018 roku poz. 149 i 398) albo zatwierdzono układ w postępowaniu o zatwierdzenie układu, o którym mowa w ustawie z dnia 15 maja 2015 roku - Prawo restrukturyzacyjne, albo
 - b) niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez jego winy
- 2) nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

Odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu, oraz zaległości wymienione w art. 52 oraz art. 52a powstałe w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu (§ 2).

Przepisy § 1-3 stosuje się również do byłego członka zarządu oraz byłego pełnomocnika lub współnika spółki w organizacji (§ 4).

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej dla ustalenia odpowiedzialności członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością za jej zobowiązania składkowe, konieczne jest ziszczenie się przesłanek pozytywnych, tj.:

1. całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji zaległości z majątku spółki;
2. powstania zobowiązania składkowego w okresie pełnienia przez daną osobę funkcji członka zarządu,

oraz równocześnie brak przesłanek negatywnych, tj. nie wykazanie przez członka zarządu, że:

1. we właściwym czasie złożono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości;
2. niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub nie wszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości nastąpiło bez winy członka zarządu;
3. spółka posiada majątek, z którego egzekucja jest możliwa, względnie z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości składkowych spółki

w znacznej części.

Zgodnie przy tym z ogólnymi regułami rozkładu ciężaru dowodu w procesie wyrażonymi w art. 232 k.p.c., na organie rentowym spoczywa obowiązek wykazania przesłanek pozytywnych przeniesienia na członka zarządu odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki, zaś na członku zarządu (byłym członku zarządu) spoczywa obowiązek wykazania przesłanek negatywnych.

W niniejszej sprawie nie ulega żadnej wątpliwości, że w objętym zaskarżoną decyzją z dnia 5 grudnia 2018 roku okresie, jedynym członkiem zarządu (...) sp. z o.o. w W. była I. K.. Wynika to wprost z treści uchwały nr 2 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...) z dnia 18 października 2013 roku, kolejnych wpisów do Krajowego Rejestru Sądowego oraz wyjaśnień złożonych przez odwołującą na rozprawie w dniu 2 kwietnia 2019 roku.

Nie można przy tym uznać za skuteczną rezygnacji przez odwołującą z pełnienia funkcji prezesa zarządu spółki (...) złożonej przez nią w dniu 30 grudnia 2013 roku na ręce M. K., który uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) sp. z o.o. w W. z dnia 19 grudnia 2013 roku został powołany na pełnomocnika organizacyjnego spółki, o którym mowa w art. 210 k.s.h., do przyjęcia od I. K. oświadczenia o jej rezygnacji z pełnienia funkcji członka zarządu (...) sp. z o.o. w związku z pogorszeniem się jej stanu zdrowia spowodowanym zagrożoną ciążą.

Zgodnie z art. 210 § 1 k.s.h., w umowie między spółką a członkiem zarządu oraz w sporze z nim spółkę reprezentuje rada nadzorcza lub pełnomocnik powołany uchwałą zgromadzenia wspólników.

Uchwała o powołaniu pełnomocnika, o którym mowa w § 1, powołanego w celu zawarcia z członkiem zarządu umowy spółki, która ma zostać zawarta przy wykorzystaniu wzorca umowy, może być podjęta przy wykorzystaniu wzorca udostępnionego w systemie teleinformatycznym (§ 11).

W przypadku gdy wspólnik, o którym mowa w art. 173 § 1, jest zarazem jedynym członkiem zarządu, przepisu § 1 nie stosuje się. Czynność prawna między tym wspólnikiem a reprezentowaną przez niego spółką wymaga formy aktu notarialnego. O każdorazowym dokonaniu takiej czynności prawnej notariusz zawiadamia sąd rejestrowy, przesyłając wypis aktu notarialnego (§ 2).

Wymogu zachowania formy aktu notarialnego, o którym mowa w § 2, nie stosuje się do czynności prawnej dokonywanej przy wykorzystaniu wzorca udostępnionego

w systemie teleinformatycznym (§ 3).

Mając na uwadze treść przywołanego powyżej przepisu oczywiste jest, że pełnomocnik, o którym mowa w art. 210 k.s.h. jest upoważniony do reprezentowania spółki w umowach pomiędzy spółką a członkiem jej zarządu oraz w sporze pomiędzy spółką a członkiem jej zarządu, a nie do przyjmowania jednostronnego oświadczenia woli członka zarządu o rezygnacji z dalszego pełnienia tej funkcji.

Kwestię utraty statusu członka zarządu w spółce kapitałowej regulują przepisy art. 202 k.s.h., zgodnie z którym jeżeli umowa spółki nie stanowi inaczej, mandat członka zarządu wygasa z dniem odbycia zgromadzenia wspólników zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za pierwszy pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka zarządu (§1).

W przypadku powołania członka zarządu na okres dłuższy niż rok, mandat członka zarządu wygasa z dniem odbycia zgromadzenia wspólników, zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka zarządu, chyba że umowa spółki stanowi inaczej (§ 2).

Jeżeli umowa spółki przewiduje, że członków zarządu powołuje się na okres wspólnej kadencji, mandat członka zarządu powołanego przed upływem danej kadencji zarządu wygasa równocześnie z wygaśnięciem mandatów pozostałych członków zarządu, chyba że umowa spółki stanowi inaczej (§ 3).

Mandat członka zarządu wygasa również wskutek śmierci, rezygnacji albo odwołania ze składu zarządu (§ 4).

Do złożenia rezygnacji przez członka zarządu stosuje się odpowiednio przepisy o wypowiedzeniu zlecenia przez przyjmującego zlecenie (§ 5).

Jeżeli w wyniku rezygnacji członka zarządu żaden mandat w zarządzie nie byłby obsadzony, członek zarządu składa rezygnację wspólnikom, zwołując jednocześnie zgromadzenie wspólników, o którym mowa w art. 233¹, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. Zaproszenie na zgromadzenie wspólników zawiera także oświadczenie o rezygnacji członka zarządu. Rezygnacja jest skuteczna z dniem następującym po dniu, na który zwołano zgromadzenie wspólników (§ 6).

Jak wypowiedział się Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 31 marca 2016 roku, III CZP 89/15 (OSNC 2016/9/97), oświadczenie członka zarządu spółki kapitałowej o rezygnacji z tej funkcji jest składane - z wyjątkiem przewidzianym w art. 210 § 2 i art. 379 § 2 k.s.h. - spółce reprezentowanej w tym zakresie zgodnie z art. 205 § 2 lub 373 § 2 k.s.h.

W uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy wskazał, że rezygnacja, wskutek której następuje wygaśnięcie stosunku organizacyjnego, powstałego między spółką kapitałową (art. 4 § 1 pkt 2 k.s.h.) a osobą powołaną w skład zarządu (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2009 roku, III CZP 63/09, OSNC 2010, nr 4, poz. 55), stanowi zatem w obecnym stanie prawnym niewątpliwie jednostronną czynność prawną osoby powołanej w skład zarządu, analogiczną do wypowiedzenia zlecenia; wystarczy oświadczenie woli tej osoby o rezygnacji, a zgoda spółki na rezygnację nie jest wymagana (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 2004 roku, V CK 600/03, z dnia 21 stycznia 2010 roku, II UK 157/09, nie publ., z dnia 27 stycznia 2010 roku, II CSK 301/09, i z dnia 8 grudnia 2010 roku, V CSK 172/10, nie publ.).

Ze względu na art. 60 k.c., stanowiący, że z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny

i brak - co do zasady - przepisów wymagających zachowania formy szczególnej dla oświadczenia członka zarządu spółki kapitałowej o rezygnacji z funkcji, oświadczenie to w zasadzie może być wyrażone w dowolnej formie. Względy praktyczne, potrzeba zapewnienia dowodu złożenia rezygnacji, a także konieczność dołączenia potwierdzającego to dokumentu do wniosku o wpis zmiany w składzie zarządu w rejestrze, przemawiają jednak za zachowaniem formy szczególnej, która umożliwi dokonanie wpisu (art. 168 i 321 k.s.h. w związku z art. 19 i 22 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku o Krajowym Rejestrze Sądowym, jedn. tekst: Dz.U z 2015 roku, poz. 1142 ze zm., i art. 694⁴ k.p.c.).

Wyjątek od zasady, że oświadczenia członka zarządu spółki kapitałowej o rezygnacji z funkcji może być złożone w dowolnej formie, wynika z art. 210 § 2 i art. 379 § 2 k.s.h. Według art. 210 § 2 k.s.h., dotyczącego spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, gdy wspólnik, któremu przysługują wszystkie udziały lub który jest jedynym wspólnikiem, a udziały przysługują jemu i spółce (art. 173 k.s.h.), pełni zarazem funkcję jednoosobowego zarządu, czynność prawna między tym wspólnikiem a reprezentowaną przez niego spółką wymaga formy aktu notarialnego; dotyczy to każdej czynności, a zatem i mającej za przedmiot rezygnację z członkostwa w zarządzie. Analogiczną regulację w odniesieniu do spółki akcyjnej zawiera art. 379 § 2 w związku z art. 303 § 2 k.s.h. Według tych regulacji, notariusz o dokonaniu czynności prawnej zawiadamia sąd rejestrowy, przesyłając wypis aktu notarialnego.

W niniejszej sprawie nie budzi żadnej wątpliwości, że I. K. była prezesem jednoosobowego zarządu spółki (...), a tym samym do skutecznego złożenia przez nią oświadczenia o rezygnacji z dalszego pełnienia tej funkcji niezbędne było zachowanie formy aktu notarialnego, której to formy niewątpliwie nie zachowała. W konsekwencji oświadczenie odwołującej z dnia 30 grudnia 2013 roku

o rezygnacji z funkcji prezesa zarządu było nieskuteczne i nie wywołało żadnych skutków prawnych. Tym samym I. K. pełniła funkcję prezesa zarządu spółki (...) aż do dnia 29 kwietnia 2014 roku, kiedy to została z niej odwołana uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) sp. z o.o.

w W., a do pełnienia tej funkcji powołany został B. B. (z punktu widzenia niniejszej sprawy, zwłaszcza z uwagi na zakres czasowy zaskarżonej decyzji, bez znaczenia pozostaje kwestia, czy B. B. mógł objąć funkcję prezesa spółki (...)).

Po drugie niewątpliwe jest, że prowadzona przez organ rentowy egzekucja objętych decyzją z dnia 5 grudnia 2018 roku zaległości składkowych okazała się być całkowicie bezskuteczna, wobec czego została umorzona postanowieniem Dyrektora I Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 14 sierpnia 2018 roku.

W konsekwencji organ rentowy udowodnił wystąpienie pozytywnych przesłanek umożliwiających mu przeniesienie odpowiedzialności za zaległości składkowe na płatnika składek (...) sp. z o.o. w W. na I. K..

W związku z powyższym, to na odwołującą spadł obowiązek wykazania w niniejszym postępowaniu, że zachodzi jedna z przesłanek pozwalających jej na uwolnienie się od odpowiedzialności za zobowiązania składkowe spółki (...).

W powyższym zakresie należy wskazać, że niesporne jest że spółka (...), pomimo długotrwałego zaprzestania regulowania swoich zobowiązań, do dnia dzisiejszego nie zgłosiła wniosku o ogłoszenie upadłości, ani nie wszczęła postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości. Tym samym nie ziszcila się pierwsza z przesłanek uniemożliwiających przeniesienie odpowiedzialności za długi składkowe tej spółki na I. K.

W dalszej kolejności należy wskazać, że odwołująca w żaden sposób nie wykazała, aby niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości, ewentualnie nie wszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości w okresie, gdy pełniła funkcję prezesa zarządu ww. spółki, było zbędne lub aby nastąpiło bez jej winy.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku prawo upadłościowe (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 498 ze zm.), upadłość ogłasza się w stosunku do dłużnika, który stał się niewypłacalny.

W myśl art. 11 ust. 1 ww. ustawy, dłużnik jest niewypłacalny, jeżeli utracił zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych.

Domniemywa się, że dłużnik utracił zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych, jeżeli opóźnienie w wykonaniu zobowiązań pieniężnych przekracza trzy miesiące (ust. 1a).

Dłużnik będący osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, jest niewypłacalny także wtedy, gdy jego zobowiązania pieniężne przekraczają wartość jego majątku, a stan ten utrzymuje się przez okres przekraczający dwadzieścia cztery miesiące (ust. 2).

Do majątku, o którym mowa w ust. 2, nie wlicza się składników niewchodzących w skład masy upadłości (ust. 3).

Do zobowiązań pieniężnych, o których mowa w ust. 2, nie wlicza się zobowiązań przyszłych, w tym zobowiązań pod warunkiem zawieszającym oraz zobowiązań wobec wspólnika albo akcjonariusza z tytułu pożyczki lub innej czynności prawnej

o podobnych skutkach, o których mowa w art. 342 ust. 1 pkt 4 (ust. 4).

Domniemywa się, że zobowiązania pieniężne dłużnika przekraczają wartość jego majątku, jeżeli zgodnie z bilansem jego zobowiązania, z wyłączeniem rezerw na zobowiązania oraz zobowiązań wobec jednostek powiązanych, przekraczają wartość jego aktywów, a stan ten utrzymuje się przez okres przekraczający dwadzieścia cztery miesiące (ust. 5).

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy, dłużnik jest obowiązany, nie później niż w terminie trzydziestu dni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości, zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości.

Jeżeli dłużnikiem jest osoba prawna albo inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, obowiązek, o którym mowa w ust. 1, spoczywa na każdym, kto na podstawie ustawy, umowy spółki lub statutu ma prawo do prowadzenia spraw dłużnika i do jego reprezentowania, samodzielnie lub łącznie z innymi osobami (ust. 2).

W ocenie Sądu Okręgowego zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że w okresie, gdy I. K. pełniła funkcję prezesa zarządu (...) sp. z o.o. w W., spółka ta nie regulowała swoich wymagalnych zobowiązań (choćby z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych) przez okres przekraczający trzy miesiące. Tym samym oczywiste jest, że zachodziły wówczas przesłanki do zgłoszenia wniosku o upadłość spółki, ewentualnie wszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości. Jednocześnie w toku niniejszego postępowania I. K. w żaden sposób nie wykazała, aby niezgłoszenie wniosku o upadłość lub wszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości, w czasie gdy pełniła ona funkcję prezesa spółki, nastąpiło bez jej winy.

Należy w tym miejscu wskazać, że sam fakt wyznaczenia przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) sp. z o.o. M. K. do występowania we wszystkich sprawach związanych z prowadzoną przez spółkę działalnością gospodarczą, w tym do realizacji obowiązków z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne na podstawie udzielonego przez jednoosobowy zarząd spółki pełnomocnictwa ogólnego, nie zdejmował z odwołującej – jako prezesa zarządu spółki – obowiązku działania w imieniu spółki i podejmowania działań adekwatnych do jej aktualnej sytuacji gospodarczej, zwłaszcza zgłoszenia we właściwym terminie wniosku o upadłość lub wszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości.

Jednocześnie w toku niniejszego postępowania I. K. nie wykazała, a w istocie nie pojęła nawet takiej próby, aby spółka (...) posiadała obecnie majątek, z którego możliwa byłaby egzekucja należności objętych zaskarżoną decyzją organu rentowego.

W konsekwencji odwołująca w toku niniejszego postępowania nie wykazała, aby zachodziła którakolwiek z przesłanek określonych w art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej, uniemożliwiająca przeniesienie na nią odpowiedzialności za sporne zobowiązania składkowe.

Nie można się również zgodzić z odwołującą, że postępowanie administracyjne prowadzone przez organ rentowy w przedmiocie przeniesienia na nią odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki (...) było obciążone wadą formalną, w postaci braku udziału tej spółki w prowadzonym postępowaniu, pomimo że nadal figuruje ona jako istniejąca osoba prawna.

Jak wprost wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 marca 2017 roku, I UK 93/16 (OSNP 2018/5/64), spółka nie jest zainteresowanym w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego przenoszącej na jej członka zarządu odpowiedzialność za zobowiązania składkowe tej spółki (art. 477¹¹ § 2 k.p.c.). Podobnie w wyroku z dnia 28 sierpnia 2014 roku, II UK 539/13 (M.P.Pr. 2014/12/664-666) Sąd Najwyższy wskazał, że w sprawie wszczętej odwołaniem od decyzji organu rentowego przenoszącej na członka zarządu spółki odpowiedzialność za jej zobowiązania składkowe statusu zainteresowanego nie posiada ani ta spółka ani jej byli pracownicy.

W konsekwencji skoro spółka (...) nie ma w niniejszej sprawie statusu zainteresowanej, to brak jej udziału w prowadzonym przez organ rentowy postępowaniu administracyjnym nie stanowi o wadliwości zaskarżonej decyzji ZUS.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy, na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz przepisów powołanych w treści niniejszego uzasadnienia, oddalił odwołanie I. K. jako bezzasadne.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 § 1, 3 i 4 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 265), przy czym uwzględniono, że wartością przedmiotu sporu jest wysokość zaległych składek (bez odsetek).